



**ANTON KLIMAN**, MINISTAR TURIZMA NAJAVLJUJE BRŽE DONOŠENJE ZAKONA O TURISTIČKOM ZEMLJIŠTU

# Država ne smije biti kočničar investiranju

- Krajni je rok da oslobodimo zone neinvestiranja. Ono donosi veće zapošljavanje i bolju poziciju turizma
- U procesu privatizacije u jeku su Hoteli Maestral u Dubrovniku, Imperial Rab te manjinski udio Sunčanog Hvara vrijednosti pola milijarde kuna

**RAZGOVOR**



str. 2 i 3

Milivoj MUIŠEVIĆ





ANTON KLIMAN, MINISTAR TURIZMA NAJAVLJUJE SMANJENJE

# Krajni je rok da tu oslobodimo iz zoni

**Država ne smije biti kočničar investiranju. Ono donosi veće zapošljavanje, BDP, veći standard našim građanima te bolje pozicioniranje hrvatske turističke industrije. Trenutno u procesu privatizacije, a to su Hoteli Maestral u Dubrovniku, Imperial Rab te manjinski udio Sunčanog Hvara, u igri je oko pola milijarde kuna**

RAZGOVARALA **Barbara BAN**  
 SNIMIO **Milivoj MUJOŠEK**

**N**ovi ministar turizma Anton Kliman iz Vodnjana punom je parom počeo raditi nakon preuzimanja nove funkcije, te je već pokrenuo izmjene pravilnika o kategorizaciji, a i s Ministarstvom graditeljstva i prostornog planiranja počeo je razgovore oko ukidanja obveze izrade energetskog certifikata za privatne iznajmljivače. Ujedno, najavio je niz poteza: od rješavanja pitanja famoznog turističkog zemljišta, do reorganizacije turističkih zajednica, ali i smanjenja PDV-a.

## Teško provediv zakon o turističkom zemljištu

- U prethodnom mandatu Vlade postavljeni su zadaci da je potrebno riješiti pitanje turističkog zemljišta, privatizaciju državnih turističkih tvrtki, unaprijediti sustav turističkih zajednica i smanjiti PDV. Koje su glavne točke rada koje ste si vi zacrtali za naredne četiri godine?

- Ono što je obavljeno, nije sve zgotovljeno do kraja. Sigurno ćemo nastaviti ove procese koje smatramo da su neophodni i dobri za rad ministarstva, odnosno više za rad turističkih djelatnika. Mi u ministarstvu moramo shvatiti da je ministarstvo država i regulator. Naša uloga je da osiguramo administrativne pretpostavke da naše turističke tvrtke rade u što boljim uvjetima, kako bi što više doprinijele bruto domaćem proizvodu, kako bi zaposlile čim više ljudi i samim time kako bi pozicionirale Hrvatsku na turističkom tržištu. Zato postoje strategije i akcijski planovi koje provodimo.

U tom smislu u prvih godinu-dvije dana počeo sam rješavati one najbazičnije zakone koji se nisu riješili dugi niz godina. To je prije svega zakon o turističkom zemljištu. Imao sam prilike vidjeti u posljed-

njih nekoliko dana tri verzije tog zakona. S kolegama iz Ministarstva pravosuđa treba se dobro pripremiti i uključiti aktivno u raspravu sve zainteresirane subjekte, a to su u prvom redu hotelijeri i kamperi. Dosta toga može se rješavati kasnije i podzakonskim aktima, ako su rješenja prekomplificirana u samom zakonu.

Sigurno ćemo u ovoj godini pripremiti prijedlog zakona i pustiti ga u proceduru, jer je to krajnji rok da oslobodimo ta zemljišta iz zone neinvestiranja. Dakle, trebamo dati priliku kamperima i hotelijerima za poboljšanje uvjeta rada, a samim time njihovo poboljšanje uvjeta rada znači veću i kvalitetniju uslugu korisnicima i našim gostima.

- Zbog čega se već niz godina taj zakon nije korigirao? Zbog lobija velikih turističkih tvrtki ili nedovoljne političke volje?

- Ne mogu vam reći zašto se to nije napravilo, ali znam zašto se ne provodi. Ovaj je zakon teško provediv. Sigurno se nisu u obzir uzele neke primjedbe s terena i možda najbolja rješenja u tom tre-

**Za Muzil su došle dvije ponude i nadam se da su ozbiljne i izvedive. O tome ćemo u narednom periodu dosta raspravljati. Što se tiče Brijuni Riviere trebamo krenuti u jedan ozbiljniji proces od ovog što je bio dosad**

nutku. Potrudit ćemo se da to bude operativan zakon koji će se moći primjenjivati u cijelosti. Neke svježije ideje hotelskih kuća i kampera sigurno ćemo razmotriti ako budu u duhu nekih naših politika te ćemo ih primijeniti. Vjerujem da ćemo naći zadovoljavajuće rješenje. U aktualnom zakonu problem je bila suvlasnička zajednica, koja se mora kvalitetnije rije-

šiti da bi bila propulzivnija i da bi se kasnije kroz investiranje mogli znati odnosi u samoj suvlasničkoj zajednici, od same države pa do suvlasničkih udjela na terenu. To je zapravo i bio problem.

Državno odvjetništvo u čitavoj je toj priči bilo oprezno, a smatram da bi se to trebalo rješavati puno propulzivnije, te s nekim aktima zaštititi interese države. Trebalo bi imati više razumijevanja da investiranje ne trpi veliku birokraciju.

## Turistički sektor najinteresantniji

- Što još namjeravate poduzeti kako biste investitorima pomogli da brže ostvare svoje investicije?

- To nam je jako bitno i to nam je jedna od prvih stvari na koje ćemo se usredotočiti. S DUUDI-jem, DORH-om i ZERP-om napraviti ćemo plan kako suvlasnici propulzivnijim gdje bismo puno brže donosili odluke i gdje bismo sva zemljišta koja su sada neiskorištena; od vojnih zona do neiskorištenih građevinskih zemljišta, gdje država ima svoj udio - a atraktivna su za turističko ulaganje - stavili u funkciju. Dakle, od same privatizacije koja je sada u tijeku i koja nas očekuje, do buduće prodaje i privatizacije turističkih poduzeća i hotela jednostavno moramo taj sustav učiniti bržim.

To ne znači da će biti nekvalitetan. Ali investitori su ti koji od nas traže brže odluke, jer potencijalnih investitora ima na sve strane. Čini

## RAZGOVOR



se se određene pravne radnje i natječaji odradili te očekujemo brže donošenje odluka, i u ZERP-u i u DUUDI-ju.

Mi kao ministarstvo samo smo koordinatori u tim procesima, ali ja kao ministar tražit ću da aktivnije i jače budemo uključeni u donošenje tih odluka, jer imamo, po mom sudu, jako kvalitetne ljude koji rade na tim poslovima u ministarstvu. Država ne smije biti kočničar investiranju, jer investiranje donosi veće zapošljavanje, BDP, veći standard našim građanima te bolje pozicioniranje hrvatske turističke industrije na tržištu.

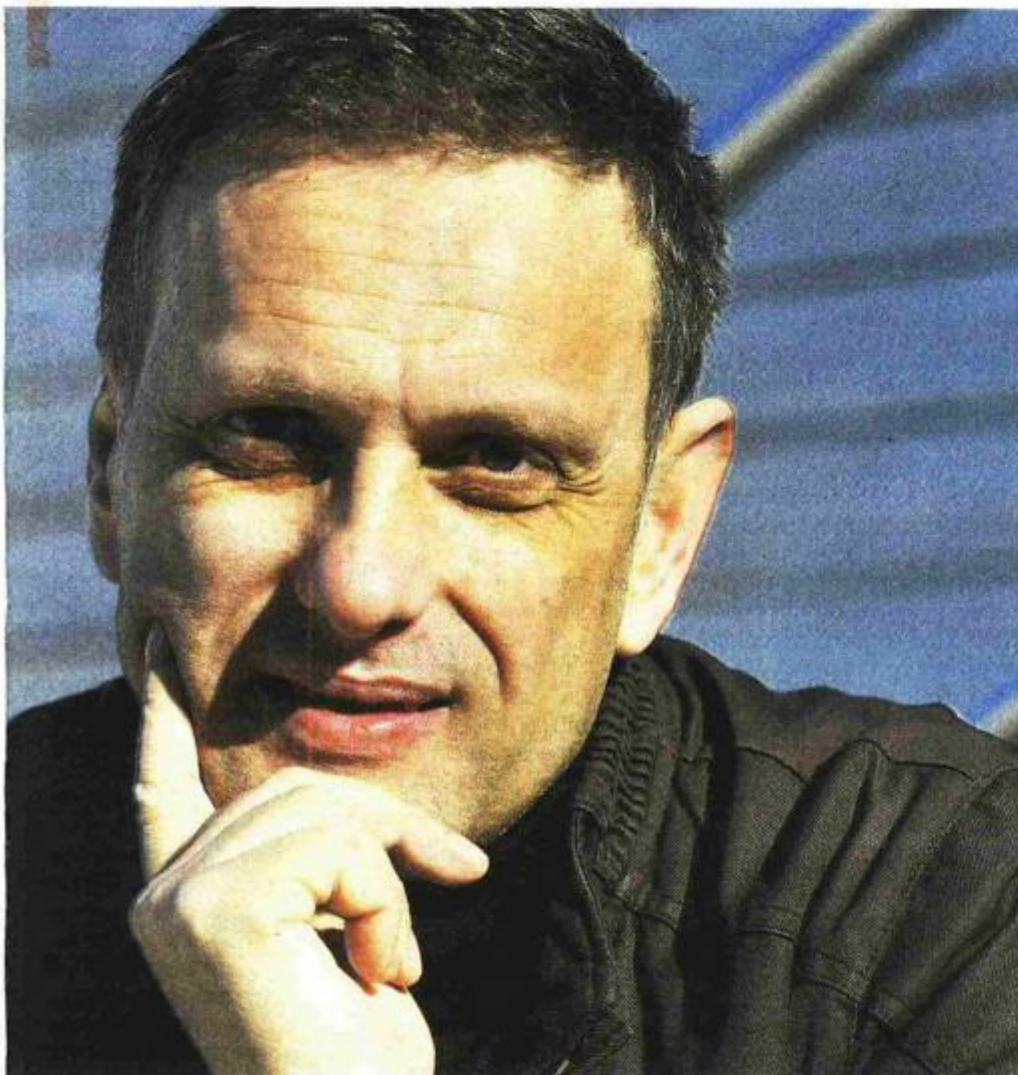
- Kada već govorimo o investicijama, hoćete li nastaviti s provođenjem državnih projekata vezano za Muzil i Brijune?

- U svakom slučaju nastaviti ćemo s tim projektima. Za Muzil su došle dvije ponude i nadam se da su ozbiljne i izvedive. O tome ćemo u narednom periodu dosta raspravljati. Što se tiče Brijuni Riviere trebamo krenuti u jedan ozbiljniji proces od ovog što je bio dosad. Investitori jesu zainteresirani, ali moramo doći u situaci-



## BIROKRACIJE I BRŽE DONOŠENJE ODLUKA OKO INVESTICIJA I NASTAVAK RASTA

# Turističko zemljište ne neinvestiranja



štima. To ne znači da će se PDV odmah smanjivati. Ministar Marić ima zaista zahtjevu zadaću uravnoteženja proračuna. Razumijem njegovu poziciju, ali kao resorni ministar moram zagovarati interese sektora i pokušavati uvjeriti njega i premijera i sve ljude koje donose odluke u tom smjeru u Vladi da ima rezona za takvu odluku.

Volio bih da to bude odmah, ali realan sam u tom smislu. Ako bismo krenuli u analizu, razgovor i uvjeravanje argumentima, mislim da ćemo donijeti dobru odluku, ako budemo smanjivali PDV na onu razinu koja u ovom trenutku moguća. Ne možemo očekivati 5 do 5,5 posto na razini najnižih stopa u Europi, ali mislim da u kraćem vremenu, možda čak i za sljedeći budžet, možemo donijeti ohrabrujuće vijesti za naše turističke radnike.

### Sudbina i uloga turističkih zajednica

- Dosta je lani bilo bure oko zakona o turističkim zajednicama. Hoćete li nastaviti s takvim prijedlogom novog zakona? Činjenica je da turističke zajednice treba reorganizirati. Na koji ćete način to provesti?

- Zakon nije prošao zato jer nije bilo dovoljno hrabrosti i vizije što učiniti s TZ-ima. Ide se u smjeru da TZ-i budu destinacijske menadžment organizacije i čini mi se da ćemo na tom tragu i mi nastaviti razmatrati prijedlog zakona. On će sigurno biti raspravljen na našim savjetodavnim tijelima. U ministarstvu i s ljudima iz struke uvjeren sam da ćemo u čim kraćem roku donijeti kvalitetno rješenje, gdje ne bi smjelo biti većih problema u njegovu donošenju. Treba u svakom slučaju redefinirati ulogu lokalnih i županijskih turističkih zajednica koje će morati puno jače podnijeti terete na tržištu gdje neće biti negdje samo mrtvo slovo na papiru, nego će se od njih tražiti puno jači angažman u destinaciji. Dakle, postojeći će se prijedlog nadograđivati jer ima jako dobrih rješenja. Ne mogu točno reći kada će to biti, ali vjerujem da će to biti dosta brzo.

- Pripremate li promjene unutar Hrvatske turističke zajednice?

- Teško mi je prejudicirati. Promjena će sigurno biti u turističkom vijeću, a ono će odlučiti kasnije što i kako. Razgovarao sam s direktorom HITZ-a Ratomirovom Ivičićem. Poslovi su u redovnom tijeku, prisutni smo na sajmovima, posao radimo normalno i to je najveća kvaliteta u ovom trenutku. Što će se dešavati kasnije, vidjet ćemo. Volio bih u svakom slučaju da je sustav brži.

- Hoće li se išta mijenjati oko koncepta Croatia full of life te projekta Hrvatska 365?

- Mislim da su ljudi počeli prihvaćati slogan i da je postao prepoznatljiv na tržištu. Neka ide dalje svojim tijekom. Ocjene ćemo donositi kako tržište bude reagiralo. Ako i dalje bude reagiralo dobro, onda ćemo ostati pri tome. Ako ne, onda ćemo morati nešto mijenjati. Nisam sklon svaki čas mijenjati slogane. Jednom konceptu treba dati vremena da zaživi.

Što se tiče Hrvatske 365, to je vrijedan i živ projekt koji se treba nadograđivati. Treba

### Odlični kadrovi u ministarstvu

- Kako ocjenjujete rad bivšeg ministra Darka Lorencina?

- To što dolazi iz oporbe, nije mjerilo je li netko napravio dobar ili loš posao. Posao se mjeri nekim pokazateljima i čini mi se da Ministarstvo turizma ima pravo biti zadovoljno ovim dijelom koji se tiče dolaska gostiju i dizanjem konkurentnosti hrvatskog turizma. Po mojoj procjeni to je bilo najuspješnije ministarstvo prošle Vlade i Darko Lorencin kao regulator sa svojim suradnicima, uz naše vrijedne turističke radnike, doprinio je dobroj turističkoj klimi u Hrvatskoj. Posljedica svega su dobri rezultati. Svi pomoćnici i zamjenik koji su zatečeni ostali su dalje meni na usluzi, što moram pohvaliti, s obzirom da u nekim drugim ministarstvima to nije bilo tako. Proces biranja novih pomoćnika i zamjenika je u tijeku i nadam se za nekih deset dana mogli bismo imati nova imena.

se u njega uključiti još puno faktora i tu ima još puno prostora za uključivanje jedinica lokalne samouprave, jer na kraju krajeva najviše bi oni trebali biti zainteresirani, poznavajući stil života u primorskim mjestima koji nakon sezone zna biti destimulirajući za život. Trebamo dati impulse zajedno s jedinicama lokalne samouprave i državom da potaknemo inicijative da naši gradovi u primorju, zaledima i na kontinentu žive punim plućima svih 365 dana.

U svakom slučaju, turizam i sve što se tiče turizma je jed-

na inspirativna grana industrije koja može doprinijeti tome da vansezonsku ponudu dignemo na višu razinu. A samim time dizat će se prihodi i optimizam u društvu te će turistički proizvod dobiti svoj smisao kao cjelogodišnji.

- Hoće li se mijenjati način dodjele poticaja koji su dosad bili aktualni kroz Fond za turizam?

- Zasad je napravljen dobar posao i s terena dobivamo dobre impulse. Vidjet ćemo kakav ćemo imati prihod od Fonda za turizam. A razvijat ćemo sve ono što se dosad pokazalo dobro i gdje su jedinice lokalne samouprave pokazale jako velik interes. Napravilo se puno po tom pitanju. Nastavit ćemo tim tempom, a razmotrit ćemo hoćemo li neke nove proizvode uključiti u to financiranje.

### Treba ujednačiti kvalitetu i standarde

- Mogu li privatni iznajmljivači i dalje očekivati poticaje za gradnju bazena?

- Svakako. To su dobri projekti, a vidjet ćemo što još možemo napraviti za podizanje konkurentnosti privatnoga smještaja. Imamo neke manjkavosti u Zakonu o ugostiteljstvu i njegovoj primjeni. Primjerice, stari apartmani se nisu trebali prilagođavati novim uvjetima. Tako novi apartman s tri zvjezdice mora imati klimatizacijski uređaj, a stari ne treba ako ima kategorizaciju. Tu trebamo ujednačiti razinu kvalitete i prepoznavanje standarda. Jer, ako korisnik usluga privatnog smještaja dolazi na jednu destinaciju, on u čitavoj Hrvatskoj treba znati što će dobiti. Cilj nam je i manje birokracije u samim kategorizacijama da pružatelje usluga oslobodimo nepotrebnih troškova, a njih definitivno ima.

- Je li nepotreban trošak i energetski certifikat?

- Ušli smo u živi dijalog s Ministarstvom graditeljstva i mislim da smo na tragu rješenja za naše iznajmljivače. Pedesetak posto svih čvrstih kreveta u hrvatskom turizmu imaju privatni iznajmljivači, što je respektabilna brojka i tome se maksimalno moramo posvetiti. Zakon gdje se propisuje energetski certifikat nije naš, već je zakon Ministarstva graditeljstva. Naš zakon o kategorizaciji ne propisuje tu odredbu. Ali, s ministrom graditeljstva i njegovim suradnicima blizu smo rješenja i vjerujem da ćemo u sljedećim danima donijeti odluku kojom će biti zadovoljni naši iznajmljivači. Iznajmljivači koji su već učinili certifikate, moraju znati da to nije izgubljen novac, nego ih potičem da se koriste fondovima za energetske učinkovitost koji su izdašniji i putem kojih si mogu poboljšati strukturu troškova u svoju korist.

ju kada nam neće bježati zbog visokih uvjeta koje postavljamo na način da nisu prihvatljivi. Moramo biti realni na tržištu, zaštititi interese Republike Hrvatske, lokalne zajednice i svih zainteresiranih u društvu, ali moramo razumjeti da i investiranje ima neke zakonitosti koje treba poštivati.

### Privatizacija znači investicijski ciklus

- Hoće li se do kraja privatizirati turistički portfelj u državnom vlasništvu u vašem mandatu?

- To mi je teško reći. Kod većinskih, a posebno kod manjinskih udjela u tvrtkama moramo snimiti situaciju. Naša nakana je da ih privatiziramo, odnosno da otvorimo investicijski ciklus. Dakle, privatizacija kao takva nije jednostavno mijenjanje vlasničke strukture, nego je to pronalazjenje strateških partnera u tvrtkama da bi krenuli investicijski ciklusi i bolje pozicioniranje na tržištu. To je cilj privatizacije. To je svima jasno i tu nema drugih motiva.

U narednom periodu najveći broj kvalitetnih tvrtki

koje traži investicijski zahtjev stavit ćemo na tržište i ponuditi ih ozbiljnim investitorima. Pomno ćemo razmotriti svaku ponudu i uvjeren sam da ćemo sa svim svojim suradnicima, te komisijama koje prate tu priču, brzo i kvalitetno donijeti odluke u korist svih sudionika u privatizaciji - od lokalne zajednice, zaposlenika do države.

- Čim ste stupili na ministarsku funkciju istaknuli ste da vam je želja smanjiti PDV u turizmu. Zašto smatrate da ga treba snižavati?

- Naš PDV je nekonkurentan na turističkom tržištu. Imamo stopu od 13 posto, a naši najbliži konkurenti na tržištu s najvišom stopom PDV-a imaju PDV 10 posto. Komuniciram prema Ministarstvu financija da bi trebali razmotriti situaciju da nade-mo prostora za njegovo smanjenje, jer nije svako smanjenje gubitak u proračunu, nego se to multilateralno povećava kroz sam prihod povećanog broja turista, a i našim turističkim tvrtkama ostaje veći prihod za reinvestiranje dobiti, za podizanje kvalitete te nove

projekte širenja turističkih kapaciteta koji su nam u ovom trenutku izuzetno potrebni, posebno u čvrstim objektima.

Iz tog razloga manja stopa PDV-a koja će doći na razinu naših konkurenata, sigurno bi doprinijela zdravoj tržišnoj atmosferi za europskom tržištu. Ovako smo u podređenom položaju, a borimo se za svoje mjesto na zaista zahtjevnim emitivnim trži-

**“Razvijat ćemo sve ono što se dosad pokazalo dobro i gdje su jedinice lokalne samouprave pokazale jako velik interes. Napravilo se puno po tom pitanju.”**

**Anton Kliman**